

Alice Ďurčatová: Karel IV. a Nové město pražské – urbanistická koncepce a realita

FHS UK v Praze červen 2011

Posudek vedoucí bakalářské práce Ph.Dr. Blanky Altové, Ph.D

Předkládaná práce je druhým pokusem o zpracování tohoto tématu. Ve srovnání s tím předchozím, je bezesporu lépe logicky uspořádaná, lépe formálně zpracovaná a v přístupech k některým problémům důslednější. Nicméně stále není přesvědčivě metodicky zakotvená a nepodařilo se ani, aby si studentka zcela uvědomila otázky, které se v takto zaměřené práci nabízejí, a které bylo třeba zdůraznit a řešit, aby práce měla vlastní smysl a nebyla jen evidencí některých výsledků dosavadního zpracování dějin Nového Města a středověkých měst obecně.

Práce je ale přehledně a logicky strukturovaná. V první části uvádí téma od obecných poznatků o středověkém městě jako takovém k typům středověkých měst z hlediska zeměpanského i urbanistického. Ve druhé části přechází k ideálním a symbolickým obrazům středověkých měst, aby si vytvořila příklady, které pak už jen zmiňuje ve třetí části, kde se věnuje konkrétnímu politickému, urbanistickému a symbolickému významu Nového Města v době Karla IV. v kontextu předchozího vývoje historických měst pražských. V tomto pokusu se jí podařilo uvědomit si pro středověk tak důležitý vztah mezi konkrétním a symbolickým obrazem města. Poslední část práce, ve které měla sledovat vývoj a význam Nového Města v době vytváření a stabilizace české občanské společnosti, už je jen fragmentární. Práce tak zůstala proporcčně nevyvážená, chybí jasně formulovaný závěr, který by ozřejmil její smysl, to bohužel odpovídá tomu, že nemá ani metodický úvod (ten je pouze historický).

Studentka dlouhodobě prokazovala ve výběru kurzů a seminářů zájem o dějiny umění, proto i základním východiskem práce měl být vizuální průzkum stávající podoby Nového Města pražského, ve kterém je stále možné zčásti evidovat původní koncept zakladatele a navíc i možnosti, jaké středověká organizace městského prostoru nabízela ještě v posledních dvou stoletích, tedy pro zcela jiné společenské, kulturní, politické i existenční potřeby obyvatel a návštěvníků města. Právě tato možnost využití středověké koncepce Nového Města pro vytváření moderní české národní metropole mohla být nosnou myšlenkou závěru práce. Při konzultacích jsme o tom hovořily.

Vizuální průzkum bylo třeba zakotvit studiem odborné literatury (historie, archeologie, dějin a teorie umění, respektive urbanismu a architektury nejen středověku, ale i 19. a 20. století), publikovaných historických obrazových pramenů a hypotetických vizualizací středověké podoby města. V této rovině pracovního postupu studentka iniciativně vyhledávala potřebné texty i obrazovou dokumentaci. Navíc vycházela i z velice dobře zvoleného titulu skeletového překladu. Ale zároveň se ve vlastním textu práce ukázalo, že její čtení obrazů i textů bylo spíš jen zběžné, nedospěla k uvědomění si vztahů mezi tím, co je vidět a tím, co je o tom napsáno, v důsledku nedošlo ke komparaci poznatků a úhlů pohledů a tudíž ani k vlastní interpretaci. Úsilí o interdisciplinární přístup k tématu se ukázalo jako liché, protože právě z důvodu povrchního čtení nedocházelo k uvědomění si, co a do jaké míry by mohlo být pro vlastní práci závažné a že existují rozdíly mezi metodami a cíli jednotlivých autorů a jejich vědních oborů. Myslím, že právě proto si ani neuvědomovala, jak by měla svou práci metodicky zakotvit a že by měla sledovat konkrétní otázky.

Zde vidím i rezervu ve svém způsobu vedení práce, neměla jsem předpokládat, že studentka bude přistupovat ke zvoleným pramenům a literatuře kriticky a měla jsem vyžadovat samostatnou kapitolu, ve které by použitou literaturu a prameny zhodnotila, jak to obvykle dělám. U tohoto tématu, které je v odborné literatuře tak bohatě zastoupené, jsem to s ohledem na čas a náročnost neudělala a to byla chyba. Snad by si při té příležitosti studentka uvědomila důležitost metodického přístupu a vyvarovala se i takových nedostatků, že ne vždy ve svém textu důsledně cituje. Tak jak povrchně čte, tak pak i místy píše, aniž by citovala a konfrontovala názory jednotlivých autorů. Vznikla tak i určitá disproporce mezi použitou literaturou a poznámkovým aparátem.

Uznávám, že mé výhrady nejsou věcné, spíše principiální, takže je obtížné je vyvracet. Z pozice vedoucí mohu pozitivně hodnotit studentčin zájem o danou problematiku a její snahu práci po prvním neúspěchu předělat. Víím také, že toto téma zcela nesouzní s profesním směřováním Alice Ďurčatové – je a zůstane jejím exkurzem do oblasti historických věd – takže oceňuji, že se mu s takovou radostí věnovala. **Doporučuji její práci k obhajobě, ale nemohu ji při srovnání s dalšími bakalářskými pracemi hodnotit lépe než mezi 2 až 3.**

V Trstěnici dne 13. června 2011

Blanka Altová

•
.